

OBČINA ŠKOFLJICA

Pomembni možje

- **Janez Nepomuk Primic** - slovenski razsvetljenski pesnik, prevajalec, pisatelj, profesor.

Rodil se je **23. aprila 1785** leta v **Zalogu pri Škofljici** ter tam tudi umrl 3. februarja leta 1823. Bil je **profesor** in pobudnik ustanovitve stolice (enote univerze) slovenskega jezika na liceju (šoli) v Gradcu v Avstriji, ustanovitelj jezikovno literarnega Slovenskega društva z narodno-preporodnimi cilji in **pisec številnih šolskih del**.

Po doslej znanih podatkih je **prvi zapisal besedo Slovenija** in sicer v pismu Valentinu Vodniku 13. novembra 1810.

- **Fran Saleški Finžgar** - slovenski pisatelj, dramatik, prevajalec in duhovnik.

Rodil se je **9. februarja 1871** v Doslovčah (vas v bližini Prešernove vasi Vrba), umrl pa 2. junija 1962 v Ljubljani.

V slovenski književnosti je pomemben in poznan predvsem zaradi svojih daljših in krajših pripovedi o **kmečkem in meščanskem življenju**, pisal pa je tudi ljudske igre. Njegova dela so namenjena tako mladi kot starejši populaciji.

Župnikoval je v **Želimljah** v letih od **1902 do 1908** in je bil najbolj **zaslužen**, da so v tem kraju leta **1903 dobili prvo redno šolo**. Danes tradicijo šolanja v tem kraju nadaljuje salezijanska gimnazija Želimlje.

V Želimljah je napisal svoj najbolj znameniti **roman Pod svobodnim soncem**.

V času Finžgarjevega bivanja se je v kraju odvijalo bogato kulturno življenje, saj je prijateljeval z mnogimi znanimi osebnostmi, tudi z arhitektom Jožetom Plečnikom, s katerim je gojil trdno prijateljstvo do Plečnikove smrti. O njunem prvem srečanju je Finžgar zapisal:

»Usoda je odločila, da sva si bila na Mirju soseda. Tako skromno tiho je Plečnik leta 1922 zasedel stolico Ljubljanske univerze, da res njegovi učenci in mi sosedje nismo niti slutili, kak umetnik se je naselil med nami. Prvič sem se sešel z njim, ko sem se ukvarjal s potrebno mislijo, kako bi podrl trhle deske in postavil novo ograjo med njegovim in župnijskim vrtom. Mirno me je poslušal. Nato mi je z ljubkim smehljajem rekel: ›Le poderite to revno ostarelost, toda nove ne postavljajte!‹ Zavzel sem se. On pa je resno nadaljeval: ›Čemu bi si dva soseda zapirala ljubi veter, ki mirno pihlja od soseda do soseda?‹ On me je bistro opazoval in uganil, da sem ga prišel prosit načrta za novo ograjo. Oba sva za hip umolknila. Prvi je spregovoril Plečnik: ›Moj načrt je v

eni besedici: Nič! Bodimo ljudje in se sosedje radi imejmo. To je najlepša ograja. Segel sem mu v roko. Tedaj je vzbrstelo najino prijateljstvo, ki se vsa leta niti trohico ni skalilo.»

Finžgar (levo) in Plečnik (desno) na skupni fotografiji:

Do smrti je živel v Ljubljani, v hiši na Koleziji, ki jo je načrtoval arhitekt Jože Plečnik (ob potoku Gradaščica). Ulica, ob kateri stoji njegov dom, se danes imenuje **Finžgarjeva ulica**.

Bil je urednik revije Mladika in med prvimi rednimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti, od 1941 tudi **častni meščan Ljubljane**.